

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB



COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB. De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?
Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB
mw. G.W. Nijland-Wevers
Telefoon: 0546-577981
E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:
secretaris@f-k-b.nl

FKB

**een levende vereniging
rondom de dood**

Kerst

Nee, ik ben niet in de war. Ik weet dat het nog augustus is en dat het warm is. Dat het icoontje van een parapluutje op mijn laptop een té optimistisch beeld geeft, want het regent niet. Dat zouden we wel willen, dat het weer eens flink ging regenen. Maar dan in de nacht want dan hebben minder mensen er last van. Overdag mag het dan weer lekker warm zijn, maar weer niet té warm want daar kunnen we ook niet zo goed tegen. Als wij het voor het zeggen hadden, dan zou het allemaal veel beter zijn. Maar we hebben niet alles voor het zeggen. Soms moeten we het gewoon doen met wat er is. Het is zoals het is, zeggen we dan.

Toch maken we ons zorgen. Om de toestand in de wereld, om de gasprijzen, om het water tekort. Om de huizenmarkt en de vluchtelingenproblematiek. Maar het heeft geen nut om je daar zorgen om te maken. Het heeft wel nut om te kijken wat je zelf aan de situatie kunt doen. En hoe je je eventueel kunt aanpassen aan bepaalde toestanden. Mensen zijn goed in het aanpassen. Natuurlijk mopperen we wel, maar als het erop aankomt doen we wat we moeten en kunnen doen. We passen ons aan de hitte aan: we proberen ons rustig te houden, het huis zo koel mogelijk en veel drinken.

Maar natuurlijk kun je het in het werk, zeker in de uitvaartbranche, niet altijd rustig aan doen. En je kleding niet luchtiger maken dan het is. Ik heb een enorme bewondering voor mensen die voor hun werk in een pak moeten. Uit ervaring weet ik dat het soms gewoon niet te doen is. Maar waar ik mijn jasje nog wel uit kan trekken, kan dat niet als je een uitvaart moet verzorgen. Respect! Het mag gezegd worden.

En toch, het advies is om het iets rustiger aan te doen als het zo warm is. Misschien even een hoekje in de schaduw zoeken met een beker drinken erbij en deze nieuwsbrief lezen. Vol wetenswaardigheden die helpen het werk te doen.

Ik wens u het weer dat u graag zou willen hebben en veel leesplezier.

Afke den Hollander.

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Gratis e-book helpt kinderen omgaan met verlies
- * Afscheid aulabeheerder Janny Stegen uit Schoonoord
- * Voor iedereen een passend afscheid
- * Meer besloten uitvaarten en vaker een borrel
- * Dorpsbewoners onderhouden hun eigen begraafplaats
- * Hemelbrievenbus moet taboe rondom rouw doorbreken

Soms is het niet bij te houden.....

Lekker ontspannen? In ieder geval groeit bij de hitte het gras niet en omdat polletjes onkruid voor mij geen probleem zijn, is het dus gewoon geen gras maaien. De appels vanuit het appelboompje vallen wel vanzelf uit de boom en af en toe een bakje plukken voor de appelmoes is nog wel te doen. Al maanden geleden had ik de fiets4daagse, die in de corona jaren niet door gingen, in m'n agenda genoteerd en het voornemen was om ongeacht hoe mijn actiepuntenlijst gevuld zou zijn die ook echt te gaan fietsen. En zo ook deze week weer. De fiets4daagse De Roerstreek met mooie routes, wel drie dagen temperaturen van 32-34 graden, maar goed te doen.

Bij de Galloways was een machtsstrijd gaande en al een maand of drie geleden was de leidende stier door een drietal op macht beluste stieren verdreven en verstoten uit de groep. Vanaf die tijd zeer regelmatig het keiharde, nu weten we waar loeihard vandaan komt, loeien van die stier. Kon 'm ook goed volgen omdat hij bij ons achter langs de waterrand en tussen de wilgen verbleef. Vorige week was er weer een strijd tussen de stieren en ben ik dat even gaan volgen. Veilig vanaf de hoogwaterbrug bij ons achter. Bijzonder om zo dat gevecht tussen die stieren te zien. Koppen tegen elkaar en heel hard duwen! De ene kant op en weer terug. Geen duidelijk sterkere. Na zo'n drie kwartier ben ik toch maar weer over het hek gestapt en naar de eigen tuin gelopen. Nu een week later lijkt het zo te zijn dat er vrede is gesloten. Het keiharde geloei van de eenzame verstoten stier is er niet meer en de kudde verbleef enkele dagen bij ons achter. En nu weer een kilometer of twee verderop.

Soms is het gemakkelijk bij te houden, nee, altijd is het gemakkelijk bij te houden wat er allemaal moet gebeuren. Maar de lijst lijkt niet korter te worden. Deze week dus meer dan twintig uren besteed aan die fiets4daagse. In die uren had ik veel achter de pc kunnen doen.... Tja, ontspanning is ook noodzaak.

Mijn gedachtecronkel?

Denkend aan de verenigingen en hun bestuurders zie ik ook nu een heel rustige periode maar ook daarin blijven gedachten toch bij hun vereniging en zie ik af en toe wat langs komen dat voortspruit uit die gedachten. Fijn dat zovelen vrijwillig zo actief zijn voor hun vereniging en daarmee voor hun medemens.

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illikhoven, 27 augustus 2022)



Gratis e-book helpt kinderen omgaan met verlies

Het verliezen van een dierbare heeft grote effecten niet alleen voor jou als ouder, maar ook voor het hele gezin. Naast alle organisatorische dingen die bij een begrafenis komen heb je ook te maken met je eigen emoties en de emoties van de anderen. Beide hebben een grote impact op jullie als gezin. Je vindt het belangrijk om de verbinding in jouw gezin te versterken. Voor het versterken van die verbinding met jouw kind heeft CreaTempel een e-book geschreven die je gratis kunt downloaden om je kind te helpen omgaan met het verlies.

Stel je voor je bent druk met alles te regelen voor de begrafenis van de overleden dierbare.

Welke kist, kaart, muziek, kleding noem maar op. Je hoofd stroomt over en je hebt ook nog het gevoel dat je faalt omdat je minder tijd hebt voor je kinderen. Je wordt steeds humeuriger en kunt je eigen verdriet nog niet een plekje geven door alles wat er op je af komt.

Wat als Creatempel je nu verteld dat ondanks alle hectiek je wel kunt werken aan verbinding in je familie. Door samen op een creatieve manier aan de slag te gaan om mooie herinneringen op te halen over de dierbare. Waardoor jullie beide ondanks de moeilijke tijd ook de mooie herinneringen van de dierbare niet vergeten. Je aan de connectie tussen jullie beide en het hele gezin werken. Een lichtpuntje in deze donkere tijd en waarbij zeker ook gelachen mag worden. Je helpt niet alleen je kind maar ook jezelf met verwerken. Diegene die overleden is zal daar dankbaar voor zijn, dat je niet met hem sterft, maar alles uit het leven haalt.

CreaTempel is door Ilse Brundel opgericht in 2019 en zij heeft in de tussentijd verschillende kinderen geholpen met het omgaan van verlies van dierbare. Kinderen hebben een andere manier van verwerken en daar speelt zij op in door creativiteit te gebruiken om alle delen van de hersenen te gebruiken. Kinderen zijn van nature creatief en daar wordt in het e-book gebruik gemaakt.

Tevens vindt zij het belangrijk dat kinderen in contact blijven met hun lijf en dat is in het e-book op een speelse manier verwerkt. Er komt immers een hoop informatie uit een lijf, maar de connectie zijn we daar soms mee kwijt en die worden op een eenvoudige manier weer aangesproken.

Lijkt dit je wat? Dan is dat wat Ilse jullie in deze moeilijke tijd gunt en daarvoor heeft ze speciaal voor jullie ouders een gratis e-book geschreven "In 7 Stappen je kind helpen omgaan met verlies".

Namens Ilse heel veel verbinding samen toegewenst. (26-08-2022, Sjaak)



Instemming onderhandelingsresultaat CAO uitvaartbranche 2022 - 2024

De CAO partijen hebben in juni 2022 een onderhandelingsresultaat bereikt over een nieuwe CAO voor de uitvaartbranche met een looptijd van twee jaar. Het resultaat is door de vakbonden voorgelegd aan de achterban en die heeft ingestemd. Hiermee is de nieuwe CAO voor de uitvaartbranche een feit. De nieuwe CAO teksten volgen nog. De hoofdpunten van het onderhandelingsresultaat zijn:

Looptijd

1 maart 2022 t/m 29 februari 2024

Salaris

01-08-2022: 3 procent salarisverhoging (mits de achterban instemt voor 20 juli 2022)

nov-2022: 1 procent eenmalige uitkering voor werknemers in functienivo I t/m III (zie de tekst van het onderhandelingsresultaat voor de voorwaarden / berekening)

01-01-2023: 3,5 procent salarisverhoging

Diversen

- de laagste treden van de salarisschalen komen te vervallen zodat er een minimum salaris van € 12,00 bruto per uur ontstaat.
- de beschikbaarheidsvergoeding wordt ook per 1 augustus 2022 en per 1 januari 2023 verhoogd met gelijke percentages als de salarisverhogingen
- vanaf 1 september 2022 kunnen werknemers die minimaal 5 jaren een zwaar beroep hebben uitgeoefend vanaf 6 maanden voor de AOW gerechtigde leeftijd uittreden. Vanaf 1 januari 2023 wordt deze termijn verlengd naar 12 maanden. De werknemers ontvangen dan een RVU uitkering die afgeleid is van de netto AOW.
Kleine werkgevers tot maximaal 10 werknemers die door deze regeling in de financiële problemen komen, kunnen een tegemoetkoming aanvragen bij het CAO fonds.
- afspraken over duurzame inzetbaarheid / persoonlijke ontwikkeling door het aanbieden van een opleidingsaanbod.
- indien een werknemer gebruik maakt van het aanvullend geboorte- en adoptieverlof, wordt de wettelijke uitkering van het UWV aangevuld tot 100% van het salaris.
- afspraken in de CAO over min uren
- er wordt een thuiswerkregeling ingevoerd.
- invoering van de mogelijkheid om salaris en reiskostenvergoeding fiscaal uit te ruilen. Hiermee kan een fiscaal voordeel behaald worden door de werknemer.
- het arbeidstijdenkader crematoria en uitvaartcentra wordt gelijk gesteld vanaf 1 januari 2023.
- per 1 januari 2023 worden de toeslagen voor het werken op zondagen en op feestdagen aangepast.
- Per 1 januari 2023 worden bestaande regelingen inzake buitengewoon verlof afgeschaft. Werknemers krijgen recht conform de wettelijke regelen. Ter compensatie wordt het verlofsaldo met 2,5 dagen per jaar verhoogd.
- in de cao gaat de mogelijkheid opgenomen worden om aan werknemers een individueel keuze budget toe te kennen.

Aulabeheerder Janny Stegen uit Schoonoord neemt na veertig jaar afscheid van plaatselijke begrafenisvereniging. 'Ik leefde altijd mee met families en ben dankbaar dat alles naar wens verliep'



Janny Stegen in de aula op de algemene begraafplaats in Schoonoord.

Foto: Miranda Heemskerk

Veertig jaar lang was Janny Stegen aulabeheerder namens de begrafenisvereniging Schoonoord-Odoornerveen en omstreken, maar nu is het mooi geweest. De 73-jarige Schoonoordse heeft heel wat werk verzet in het gebouw aan de Brugstraat. De aula staat op de algemene begraafplaats aan de rand van Schoonoord

Secretaris Grietje van Veen roemt namens de begrafenisvereniging de toewijding, die Stegen altijd kenmerkte tijdens haar werk. Zij begon officieel op 4 augustus 1982 met haar betaalde werk. De vereniging biedt de dankbare zeventiger een receptie aan - zaterdagmiddag 6 augustus in de plaatselijke Oude Drentse Boerenherberg - op het terrein van Openluchtmuseum Ellert en Brammert. De opvolgster van Stegen is Ellen Dijkstra.

Bron: Dagblad van het Noorden, 05-08-2022, Sjaak.

Voor iedereen een passend afscheid



Waar vroeger alle uitvaarten in Nederland over het algemeen op dezelfde manier verliepen en bol stonden van de vaste rituelen is dat al lang niet meer het geval. Bij het organiseren van een uitvaart kijken nabestaanden veel meer naar het leven en het karakter van de overledene en laten ze dat terugkomen in het thema of het karakter van de uitvaart. Ook geven steeds meer mensen voor hun dood aan hoe ze hun eigen uitvaart georganiseerd willen hebben. Daarnaast hebben we met de komst van mensen uit andere landen ook een grotere verscheidenheid gekregen in begrafenissen en crematies. Elke cultuur en elke religie heeft eigen gewoontes die ook terug te zien zijn in de vormgeving van een uitvaart. Zo is er voor iedereen een passend afscheid.

De kosten van een uitvaart

We praten er liever niet over, maar de kosten van een uitvaart kunnen behoorlijk in de papieren lopen. Ook met een klein budget kan je een passend afscheid organiseren. Toch is het jammer als het budget je beperkt in het maken van keuzes. Bovendien zadel je je nabestaanden liever niet op met de kosten van jouw uitvaart. Je kan tijdens je leven een geldbedrag opzij zetten voor jouw crematie of begrafenis, maar niet iedereen heeft de mogelijkheid om dat te doen. Een begrafenisverzekering afsluiten is een goede optie.

Een verzekering op maat

Bij een afscheid op maat hoort ook een uitvaartverzekering op maat. Zo biedt een Islamitische

uitvaartverzekering specifieke mogelijkheden voor het uitvoeren van rituelen die passen binnen de Islam. Binnen de Islamitische uitvaartverzekering is er daarom bijvoorbeeld ruimte voor rituele wassing. Eeuwigdurende grafrust is belangrijk voor moslims. Dit valt onder de dekking van de Islamitische begrafenisverzekering. Een Chinese uitvaart kent weer andere rituelen. Chinezen maken vaak gebruik van een Feng Shui-meester om de datum, het tijdstip en de plaats van de uitvaart te bepalen. Wil je een uitvaartverzekering afsluiten, kijk dan goed naar de voorwaarden zodat je zeker weet dat jouw wensen vallen onder de dekking van de verzekering.

Heb je kinderen?

Als je kinderen hebt, is het goed om bij het vergelijken van verschillende uitvaartverzekeringen na te gaan of kinderen gratis meeverzekerd zijn. Wordt je kind binnenkort 18 jaar? Volwassenen vanaf 18 jaar kunnen zelf een uitvaartverzekering afsluiten. Hoe jonger je bent als je een begrafenisverzekering afsluit, hoe goedkoper de premie. Het is dan ook zeker verstandig om te overwegen al op jonge leeftijd een begrafenisverzekering af te sluiten.

Uitvaartverzekeringen vergelijken

Het vergelijken van verschillende verzekeringen loont zeker. Naast het vergelijken van de premies, kijk je ook naar de dekking. Gebruik een vergelijkingssite zodat je de verschillen tussen de verzekeringen in één oogopslag ziet.

Soorten verzekeringen

Bij de ene verzekering ontvangen je nabestaanden na jouw dood producten en diensten die nodig zijn om jouw uitvaart te organiseren, zoals bijvoorbeeld een uitvaartkist, bloemen en een begrafenisauto. Deze verzekering heet een naturaverzekering. Wil je meer vrijheid? Kies dan voor een kapitaalverzekering. Jouw nabestaanden ontvangen een geldbedrag dat ze kunnen besteden aan jouw begrafenis of crematie. Bij een combinatieverzekering ontvang je een basispakket aan producten en diensten en daarnaast een geldbedrag om de uitvaart verder aan te kleden of uit te breiden met luxere opties. Dit geldbedrag kan bijvoorbeeld besteed worden aan een duurder kist of extra volgauto's. Bij het vergelijken van verschillende uitvaartverzekeringen is het goed om te kijken om wat voor soort verzekering het gaat. Zo kom je niet voor verrassingen te staan.

Leg jouw wensen vast

Heb jij een uitvaartverzekering afgesloten? Informeer jouw naasten hierover. Ook als je specifieke wensen hebt met betrekking tot jouw begrafenis of crematie is het belangrijk om hierover met je naasten te praten. Laat ze weten waar ze de benodigde informatie kunnen vinden. Kijk ook zelf eens in de zoveel tijd na wat je op papier hebt gezet. Past dit nog bij jouw wensen, heb je aanvullingen? Actualiseer jouw uitvaartwensen regelmatig. Voor je nabestaanden is het fijn om te weten dat ze jou een passend afscheid kunnen geven. Dit helpt ze ook bij de verdere verwerking van jouw dood. Het praten over de dood kan confronterend zijn, maar het is goed om deze confrontatie niet uit de weg te gaan. Ooit komt er een einde aan ons leven, wanneer dat zal zijn weet niemand. Door het vastleggen van jouw wensen en het afsluiten van een verzekering heb jij alles goed geregeld.

Bron: ANS, Algemeen Nijmeegs Studentenblad, 19-07-2022, Sjaak.

Meer besloten uitvaarten en vaker een borrel: uitvaartwereld in Overijssel is veranderd door corona

Meer besloten uitvaarten en niet meer altijd koffie en cake op het menu: uitvaartondernemers in Overijssel merken dat we anders afscheid zijn gaan nemen van dierbaren. De coronapandemie heeft daar volgens hen sterk aan bijgedragen. “We zijn het kleinschalige meer gaan waarderen”, zeggen ondernemers in een rondgang van RTV Oost.

Geen handen mogen schudden, niet knuffelen, afstand houden en een maximum aantal bezoekers op een uitvaart: tijdens de coronapandemie golden er veel restricties bij het afscheid nemen van een dierbare.

“Al die coronamaatregelen waren voor veel mensen moeilijk, maar toch heeft corona ook positieve dingen nagelaten”, zegt Pedro Swier van Vredehof Uitvaartverzorging



in Enschede. “We merken dat mensen het intiem afscheid nemen, dus in een kleine groep, veel meer zijn gaan waarderen.”

Kleiner en intiemer

Collega's van Swier bevestigen dat beeld. “Meer dan de helft van onze uitvaarten is

nu besloten”, vertelt Jan Slagter van Uitvaartverzorging Vechtdal in Ommen. “Tijdens corona kon het niet anders, maar nu zien we dat men het hele intieme toch erg is gaan waarderen.”

Uitvaartverzorger Rob Oostenrijk uit Deventer: “Mijn ervaring is dat veel mensen tijdens corona ook inzagen dat het een kwaliteit had om met een kleiner en intiemer gezelschap samen te komen.”

‘Meer met jezelf’

Pedro Swier merkt dat nabestaanden bij zo’n kleiner afscheid meer tijd voor zichzelf hebben. “Je kunt als gezin denk ik meer jezelf zijn en je meer op jezelf richten, in plaats van dat je met de totale organisatie bezig bent omdat er een grote groep mensen komt.” Swier ziet meer veranderingen: Uitvaartwereld in Overijssel veranderd door corona

Drukker op condoleance

Wel zien de uitvaartondernemers dat het drukker is geworden op de condoleance, die vaak een dag voor de uitvaart plaatsvindt. “Mensen willen nog wel steeds samen rouwen. De condoleancebezoeken worden nu zelfs drukker bezocht dan voorheen”, zegt Swier. Een livestream, voor mensen die de uitvaart online willen volgen, wordt nu ook vaker ingezet, zegt de Deventer uitvaartverzorger Oostenrijk. “Met name oudere mensen zijn daar heel erg de waarde van gaan inzien. Ik heb wel de indruk dat dat nu vaker wordt ingezet dan eerst. Omdat men heeft ervaren dat je op die manier ook best betrokken kunt zijn en het voor sommige mensen echt een uitkomst is om dan niet te hoeven reizen.”

Niet altijd koffie en cake

En wie dacht dat er nog altijd koffie en cake op het menu staat, heeft het mis. “Voor corona zagen we daar al een verandering in en die tendens heeft zich verder doorgezet”, zegt Swier. “Als je kleinere groepen mensen hebt, dan is het niet de wet van de grote getallen. Als opa gek was op appelgebak, dan kiest men er appelgebak bij. Of een kaasplankje, of een borrel. Alles moet mogelijk zijn, als het maar bij de overledene past.” Oostenrijk beaamt dat. “Bij een oma die altijd taart bakte, is koffie met taart heel logisch, terwijl het bij de Bourgondiër heel logisch is om na afloop met elkaar het glas te heffen.”

Bron: RTV Oost, 15-08-2022, Sjaak.

Uitvaarten soberder door Corona



Waar een paar jaar geleden de trend was hoe groter, hoe beter, is na coronatijd de setting van uitvaarten veranderd. Ook in Overijssel is merkbaar. Uitvaartondernemer Marcel Haarman uit Raalte: “De uitvaarten zijn ingetogener, en aantallen genodigden bij een uitvaart is lager geworden. In coronatijd was een uitvaart in het begin niet mogelijk, daarna werd het minimaal en deze trend heeft zich doorgezet. Het is allemaal rustig en bescheiden gebleven,” heeft hij gemerkt.

Brandstofprijzen en levensonderhoud

Ook de crematies zijn in prijs gestegen omdat de verhoogde prijzen voor aardgas erin mee berekend wordt en ook de catering zet de prijsstijgingen door in de koffietafel.

Persoonlijke aandacht blijft

Ondernemer Haarman ziet nog steeds het persoonlijke karakter tijdens uitvaarten. Het grootse, zoals toen bij de uitvaart van André Hazes, is er even af”, licht hij toe. Het moet natuurlijk allemaal wel betaald worden en hier maken mensen eigen keuzes. Dan kan nog steeds recht doen aan de overledene”.

Bron: Salland nieuws, 16-08-2022, Sjaak.

Dorpsbewoners onderhouden hun eigen begraafplaats



Slecht onderhoud van begraafplaatsen roept op veel plaatsen in heel Rivierenland heftige emoties op. West Betuwe is blij met vrijwilligers die zich nu aanmelden om mee te helpen.

In het afgelopen jaar is er onder meer in Waardenburg en Haaften stevig geklaagd over het onderhoud van de begraafplaatsen. Het gaat

dan vaak om wateroverlast of over woekerende struiken of scheefstaande of gebroken grafmonumenten. Mensen zijn er vaak voor verzekerd of hebben er al voor hun overlijden geld voor gereserveerd, maar vaak zijn het ook nabestaanden die meebetalen aan het onderhoud. Maar zeker als er oude graven voor onbepaalde tijd zijn uitgegeven en er geen directe nabestaanden meer zijn ontstaan er problemen. Het kost gemeenten soms tonnen.

Est doet proef met vrijwilligers

In West Betuwe is een proef gestart met vrijwilligers op de begraafplaats. In Est wilden inwoners zelf aan de slag. Dick Verboom: „Vanuit de stichting Dorpstafel kwam het idee om de begraafplaats netter te maken. Er was vrij veel onkruid en dit vonden we niet kunnen voor zo’n eervolle, mooie plek. We gingen in gesprek met de gebiedsmakelaar van de gemeente.” Hans Jonkers: „We zijn begin mei gestart en hebben er nu zo’n 70 uur werk ingestopt. Wekelijks maken we een ronde. Bijvoorbeeld in de avond twee uurtjes. We zijn met een club van tien tot twaalf vrijwilligers. En er zijn twee dames die in de buurt van de begraafplaats wonen die ons van koffie, thee, fris en wat lekkers voorzien.” Soms zien we dat graven erg vies zijn en niet meer goed te lezen is welke persoon er ligt of we zien dorre bloemen. Ze halen het onkruid weg en harken het grind. Jonkers: „Soms zien we dat graven erg vies zijn en niet meer goed te lezen is welke persoon er ligt of we zien dorre bloemen. Maar in principe blijven we van de graven af. Dit is aan de nabestaanden. Ook grasmaaien en snoeien doen we niet als vrijwilligers.” Het onkruid wordt verzameld in een container. Deze wordt één keer in de week door de gemeente geleegd. Jonkers: „We hadden in de eerste week al twee containers van 240 liter vol. Verder hebben we hesjes, schoffels, scheppen en een brander van de gemeente gehad. Maar we zouden graag nog een tegenprestatie zien. Denk aan een bedrag voor het dorpshuis of voor de kerk.” Verboom: „We doen het onderhouden van de begraafplaats namelijk echt voor het dorp. We willen iets doen voor de ‘Este’. Meer handjes zijn altijd welkom.”

Goed voorbeeld

Wethouder Jacoline Hartman: „Momenteel breng ik in etappes een bezoek aan al onze 31 begraafplaatsen Betuwe om te kijken wat we kunnen verbeteren. Zo kwam ik de vrijwilligers in Est tegen. De begraafplaats in Est ziet er zeer verzorgd uit. Goed voorbeeld doet goed volgen, hopen wij.” De gemeente West Betuwe hoopt dat meer mensen willen meehelpen met het onderhoud van hun begraafplaats. Info via gerda.van.haarlem@westbetuwe.nl.

Bron: De Gelderlander, 02-08-2022, Sjaak.



Eenzaamheid en stille roep om aandacht leiden in Kampen tot bijzondere ontmoetingsplek voor mensen in de rouw

Met duizenden graven is de dood nooit ver weg, maar begraafplaats Bovenbroek in Kampen wil ook een plek zijn voor de levenden. Bij de ingang is een prieeltje ingericht als ontmoetingsplek voor mensen in de rouw waar veel gebruik van wordt gemaakt. Mogelijk krijgt het Kamper initiatief elders navolging.

Mirjam Fidder komt vrijwel dagelijks naar de ontmoetingsplek. Begin februari overleed haar man, na een huwelijk van 36 jaar. Ze voelt zich geregeld 'ellendig', mist hem 'enorm', maar vindt steun en een luisterend oor bij lotgenoten en vrijwilligers die zeven dagen per week klaar staan met een kopje koffie of thee. „Na afloop kan ik mijn aandacht beter verleggen naar iets anders”, zegt Fidder. Lean on me staat niet zomaar op een kussen, ter decoratie van het prieeltje.

Benno ten Brinke liep jarenlang rond met het idee voor zo'n ontmoetingsplek als deze. Als beheerder van de Kamper begraafplaats sprak hij vaak met bezoekers die een dierbare waren verloren. Hij zag de eenzaamheid, het verdriet bij mensen en de stille schreeuw om aandacht. „Ik voelde me soms net een maatschappelijk werker.” Een ontmoetingsplek zou mensen kunnen helpen in hun periode van rouw, dacht hij, een plek bij de begraafplaats waar ze met hun verdriet komen.

In eerste instantie kreeg hij nul op het rekest bij de gemeente Kampen, maar met een komst van een andere gemeentesecretaris kwam zijn idee in een stroomversnelling. Welzijn Kampen werd erbij betrokken en met een pool van vrijwilligers draait de ontmoetingsplek inmiddels op volle toeren. Niet alleen in Kampen: ook de algemene begraafplaats in IJsselmuiden heeft nu zo'n plek waar mensen hun verhaal kunnen vertellen, een luisterend oor vinden en elkaar helpen een moeilijke periode door komen, hoe lang die ook duurt.

Dagelijks komen bezoekers naar het prieeltje bij de ingang. „Het is ook een geweldig initiatief”, vindt Mirjam Fidder, omringd door drie lotgenoten die er ook regelmatig komen. „Thuis ben ik alleen. Hier is gelegenheid een praatje te maken, mensen te ontmoeten die hetzelfde meemaken als ik. Hier ben ik niet bang dat iemand zegt: daar heb je haar weer. De rest van de dag ziet er minder somber uit als ik hier ben geweest.”

Gratia Velema vangt elke week als gastvrouw mensen op zoals Mirjam Fidder. Het is nooit stil in het

prieeltje waar bezoekers van de begraafplaats aan mogen schuiven. Ze luistert geduldig, al vertellen mensen honderd keer hetzelfde verhaal. „Dat hoort bij het verwerkingsproces dat voor iedereen anders is. Hier zegt niemand dat ze hun verhaal al zo vaak hebben gehoord.”

Velema weet hoe het voelt een dierbare te verliezen, ze verloor zelf haar vader. Daar heeft ze het ‘heel erg moeilijk mee gehad’. „De zoektocht naar hoe het verder moest, voelde als een doolhof. Ik dacht dat ik gek zou worden, dat ik er nooit overheen zou komen.” Dat kan niet en hoeft ook niet, weet ze nu eigen ervaring. „Je moet het wel verweven met je leven. Dat probeer ik anderen mee te geven.” Geregeld komt iets voorbij bij de ontmoetingsplek waar ze zelf ook steun aan heeft, zoals de tip van een vrouw die wandelde door de natuur, als verdriet de kop op stak. „Even weg van alles. Ik weet nu dat dit ook voor mij werkt.”



Er vloeit wel eens een traan. Maar het gaat volgens Velema niet altijd over het grote verdriet waar mensen mee worstelen. „Het gaat ook over alledaagse dingen, over hobby’s, over wat mensen nog meer bezighoudt. We hebben samen ook veel lol.” Begraafplaatsbeheerder Benno ten Brinke beaamt dat. Zelf zit hij ook geregeld als vrijwilliger aan de praattafel. Het doet hem goed, hij hoort mooi verhalen, ‘altijd leuk en lief’. Met het verdriet dat voorbijkomt, kan hij wel omgaan. „Het is hun verdriet, al raakt het mij af toe wel. Dat houdt mij scherp en gevoelig.”

Ten Brinke hoopt dat de ontmoetingsplek navolging krijgt in heel Nederland. Geregeld wordt hij benaderd door gemeenten die meer willen weten over het initiatief in Kampen dat zonder commercieel oogmerk is opgezet. Tot navolging is het ‘jammer genoeg’ nog niet gekomen. „Ik blijf het onder de aandacht brengen”, zegt Ten Brinke vastberaden.

Via zijn landelijke netwerk als begraafplaatsbeheerder van Kampen, bijvoorbeeld. Hij omschrijft zichzelf als een pitbull, iemand die niet loslaat als hij zich ergens vol overtuiging in vastbijt. „Zestig procent van de mensen die hun partner zijn verloren, voelt zich eenzaam. Hoe mooi is het dan dat je iets voor ze kunt doen? In Kampen zie je dat het werkt, dan moet het ergens anders ook mogelijk zijn.” Een begraafplaats is meer dan een plek waar mensen begraven zijn, benadrukt hij. „De mensen onder de grond leven niet meer, maar de mensen die boven de grond lopen zijn geholpen met zo’n ontmoetingsplek.”

Bron: De Stentor, 23-07-2022, Sjaak.

Hemelbrievenbus moet taboe rondom rouw doorbreken



De hemelbrievenbus in Dordrecht - foto RTV Dordrecht

Een overledene een brief schrijven is al jaren een manier van rouwverwerking. Deze brieven kunnen in Dordrecht sinds deze week ook daadwerkelijk op de post worden gedaan. Op begraafplaats De Essenhof in Dordrecht, een mooie plek aan het water, staat nu namelijk de Hemelbrievenbus, speciaal bedoeld voor 'hemelpost'.

De hemelbrievenbus is een initiatief van Villa Tröst Drechtsteden, een stichting die een ontmoetingsplaats biedt aan mensen die verlies door de dood meemaken. Tot nu toe was er in Dordt geen plek waar mensen heen konden voor deze brieven.

"Juist daar willen we verandering in brengen", zegt Anne Goossensen van de stichting tegen RTV Dordrecht. "Rouw is liefde die je niet meer kan adresseren aan diegene die je verloren bent. Daarom doet het zo pijn. Op het moment dat je schrijft, heb je het idee dat je toch nog die band kan ervaren. Daarom is dit initiatief zo van grote waarde."

Op de eerste dag na de onthulling van de brievenbus worden al meerdere brieven gepost.

Zo schrijft een vrouw een brief aan haar vrouw Joke, die vijf jaar geleden overleden is. "We zouden op 19 juli 21 jaar getrouwd zijn. Ik schrijf op de kaart dat ze al vijf jaar uit het oog is, maar nooit uit het hart. Ik hoop dat dat haar bereikt, daar boven."

Een andere vrouw richt zich in haar brief tot haar overleden man. “Ik laat hem weten dat we het goed maken hier en dat we hopen dat hij gelukkig is op zijn wolk.”

Niet verlegen zijn om te rouwen

De stichting wil rouw met deze brievenbus bespreekbaar maken. “Als maatschappij kunnen we daar nog inclusiever en helender mee omgaan.” We stoppen het volgens Goossensen juist te veel weg en voelen ons er ongemakkelijk over.

“Wanneer je niks met rouw doet, lijdt dat bij veel mensen tot burn-out en lichamelijke klachten”, vertelt Goossensen. “Het feit dat we wat verlegen zijn in de gewone maatschappij maakt dan dat we denken dat we medische hulp nodig hebben. Maar onze stelling is: we kunnen als burgers al veel voor elkaar kunnen betekenen.”

Volgens haar moeten we anderen niet vergeten en door het schrijven van brieven een symbolische relatie met een overledenen krijgen. “Om zo hopelijk beter de pijn te kunnen hanteren.”

Verbrand

Maar wat gebeurt er met de persoonlijke brieven? “Die worden honderd procent zeker niet gelezen”, zegt Goossensen. Eens per jaar, of vaker als dat nodig is, zal de brievenbus geleegd worden en worden de brieven verbrand. “Zodat ze alsnog letterlijk in deeltjes opstijgen.”

Dit is een verhaal van onze mediapartner RTV Dordrecht

Bron: Rijnmond nieuws, RTV Dordrecht, 13-07-2022, Sjaak



Een dergelijk initiatief ook in Meerhout (België).

Oude begraafplaats Nieuw-Schoonebeek: uit noodzaak geboren, in schoonheid bewaard



De noodbegraafplaats in Nieuw-Schoonebeek raakte verwaarloosd maar ligt er weer fraai bij. © A. Heijnen

De noodbegraafplaats in Nieuw-Schoonebeek is uniek te noemen. Deze is waarschijnlijk de enige in zijn soort binnen Drenthe, en waarschijnlijk Nederland. De historische vereniging knapte het oude kerkhof in de afgelopen jaren op.

Kers op de taart is de plaatsing van enkele informatiepanelen deze zaterdag. Dankzij de aanleg van een toegangsweg staat het iedereen vrij dit bijzondere stukje geschiedenis te bezoeken.

De noodbegraafplaats bevindt zich langs de Europaweg (ter hoogte van nummer 219), nabij het beekdal van het Schoonebeekerdiep. Vanaf de weg bezien lijkt het in eerste instantie niet meer dan een met forse eiken bekrond heuveltje dat oprijst in het omringende vlakke akkerland.

Wie scherper kijkt, zal snel het hagelwitte beeld van zuster Bernadette opvallen. Evenals een stenen landkruis en enkele robuuste stenen haardplaten. Inderdaad, het gaat hier niet om een eenvoudige bosschage, maar de laatste rustplaats van enkele van de eerste inwoners van Nieuw-Schoonebeek.

Begraafplaats Nieuw-Schoonebeek: uit noodzaak geboren, in schoonheid bewaard

De ontstaansgeschiedenis is er eentje van het kaliber bijzonder, aldus historisch auteur Bert Finke. “Vanaf de 18e eeuw mochten de bewoners van deze streek gebruik maken van de kerk en het kerkhof bij het Duitse Twist. Er ontstond op een gegeven moment onenigheid, waarop de mensen hier geen gebruik mochten maken van hun begraafplaats.” De familie Borg bracht uitkomst en stelde in 1825 een stukje grond als noodbegraafplaats beschikbaar.

Dodenakker in onbruik

Het kerkhofje is ongeveer 30 jaar in gebruik geweest en er liggen ongeveer achttien personen begraven. Hun namen krijgen een plekje op het informatiebord.

Na de bouw van een kerk en een nieuw kerkhof in het centrum van Nieuw-Schoonebeek, raakte de eerste dodenakker in onbruik. “Het heeft er jaren enigszins verpauperd bij gelegen tot de historische vereniging Nei-Schoonebeek werk maakte van de restauratie.”



Jan Blaauwgeers, André Lambers en Antoon Heijnen (vlnr) van de Historische Vereniging Nieuw-Schoonebeek © RTV Drenthe / Rien Kort
Het is al niet de eerste keer dat het kerkhofje werd aangepakt, vertelt voorzitter André Lambers. “Eind jaren zeventig waren er als gevolg van de ruilverkaveling afgravingen langs de randen van de begraafplaats”, vertelt hij. “Als gevolg kwamen er botten bloot te liggen. De inmiddels nieuwe grondeigenaar riep de afgraving een halt toe om het kerkhofje te sparen.” Een nieuw hek werd er omheen geplaatst en in de daaropvolgende jaren trad de

verwaarlozing weer in.

Aan de vergetelheid ontruikt

Ongeveer vijf jaar geleden kwam de historische vereniging in het geweer. Het hekwerk werd vernieuwd, het groen aangepakt en een heus landkruis, twee haardstenen uit de 19e eeuw en een beeld van Sint Bernadette kregen er een plekje.

Deze objecten ‘zuierven’ rond in Nieuw-Schoonebeek. Ze dreigde de vergetelheid in te raken, of er wachtte een ritje naar de stort. Dankzij tussenkomst van de historische vereniging kregen ze een tweede leven op de noodbegraafplaats.

Toegangsweg

De begraafplaats bleef lange tijd onbereikbaar voor bezoekers. Het ligt pal in het midden van boerengrond. Er zomaar heen kuieren was lang geen optie. Dankzij een grondruil is er nu toch een toegangsweg, die langs het kerkhof richting het Schoonebeekerdiep loopt. “Zo blijft een stukje plaatselijke geschiedenis letterlijk en figuurlijk toegankelijk voor het nageslacht”, aldus Lambers.

Het verhaal van zuster Bernadette

Op het voormalige kerkhof in het centrum Nieuw-Schoonebeek stond de grafsteen van Anna Maria Aleida Huser (1876-1898). Ze trad begin 1897 in bij het Onze Lieve Vrouwe van het Heilige Hart in Issoudun (Frankrijk) als zuster Bernadette. Eind 1897 werd zij steeds zwakker en keerde ze voor genezing terug naar Nederland. Het mocht niet meer baten, ze overleed korte tijd later. Ze werd in Nieuw-Schoonebeek bij haar moeder begraven op het nieuwe kerkhof in Nieuw-Schoonebeek. In verband met de verplaatsing van dat kerkhof werd de grafsteen na overleg met de familie naar de noodbegraafplaats overgebracht.



Het beeld van zuster Bernadette op het kerkhof. © RTV Drenthe / Rien Kort

Bron: RTV Drenthe, 19-08-2022, Sjaak.

Buitenuitvaarten mogelijk bij Essenhof



Vanaf 28 juni tot 1 november van dit jaar is het op de Dordtse begraafplaats Essenhof ook mogelijk een uitvaartdienst in de buitenlucht te houden. Dat kan in het Merwede Paviljoen. De buitenbeleving geeft een speciale dimensie aan een uitvaart. Passend bij de overledene die het buitenleven koesterde. Of juist de naasten die de mooie natuur op de begraafplaats waarderen.

De overkapping staat op een verhard veld en biedt plaats aan ruim honderd gasten. Een robuust tentdoek zonder zijkanten geeft beschutting tegen de zon of regen. De buitenlocatie ligt circa 100 meter vanaf de achterzijde van de Biesbosch Aula. Via verharde paden is het paviljoen ook toegankelijk voor mindervaliden. Gasten kunnen plaatsnemen op houten banken of stoelen. De meeste voorzieningen voor een uitvaart zijn aanwezig. Denk hierbij aan een kathedr, microfoon, geluidsinstallatie, blokken om de kist op te zetten, boomstammen voor bloemen en een buitenbar voor het serveren van drankjes en hapjes. Het meubilair heeft een natuurlijke uitstraling wat het buitengevoel versterkt. De weersomstandigheden zijn voor eigen risico. Speciale wensen kunt u bespreken met team Essenhof.

Naast de recente investeringen in nieuwe bedrijfskleding en audiovisuele installaties van theaterkwaliteit, breidt de Essenhof haar dienstverlening steeds verder uit. Naast de mogelijkheid voor een buitenuitvaart, investeren wij ook in het moderniseren van onder andere de Aula en de Wantijzaal in het Biesbosch gebouw. Ook zoeken wij naar een nieuwe bestemming voor het dienstgebouwtje bij de oude hoofdingang, waarover wij u eerder hebben bevraagd.

Het boeken van een uitvaart in het Merwede Paviljoen geeft u eenvoudig aan bij de boeking van een uitvaart. Het team van Essenhof zorgt voor een goed verloop van de buitenuitvaart.

Kijk voor uitgebreide informatie over het thema uitvaart in Dordrecht op www.uitvaart-dordrecht.nl

Uw FKB-samenwerkingspartner



Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 19-09-2020

Voorzitter:

Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
61116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl

Secretariaat:

mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl

Penningmeester:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Webmaster:

Johnny Gunnewijk, Meidoornstraat 8,
9501 VZ Stadskanaal Tel.: 0599 - 612027
Gunnewijk@gmail.com

Bestuurslid:

Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl

Herman Borgelink, Maatkamp 21
7482 KC Haaksbergen Tel.: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

**Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!**

Regio Noord/Oost:

*(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)*

Wilma Nijland Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink Tel.: 06 - 22386717

Regio West:

*(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)*

Martin Slippens Tel.: 0228 - 526740

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois Tel.: 045 - 5272717

